

Extrait de la revue **SingulierS** du 1er trimestre 2006

Revue des parlers romans de la province de Luxembourg

Editeur responsable: P. Otjacques, rue de la Hette 19 - 6840 Neufchâteau

Rubrique : Textes

Noyi padrî lès bârbeulés

Maurice J. GEORGES
(wallon de la Haute-Sûre)

Vola dja sèt mwès kè dj' sons prîjnîs voci, â fond dol Prusse, o bord dol Baltike, èt k' djè rawârdans èl djoûr tant-èspèrè, kè dj' pouîrans z-a ralè dins nosse payis k' èst si lon.

C' èst l' îvièr, tèribe dins cès réjions la. Dèpû trwas smin.nes, èl tèrmomète dèmeûre dèzos mwins trante. I gn-è deûs mètes d' îvièr ki rcouvrant lès tchamps, noûs barakes, èt min.me la mér k' èst adjalée jusk' a cink kilomètes do bord. La bîje glacée k' arive dol Sibèrie, choufèle djoûr èt nut' su tot l' payis. Dès grandes tchandèyes dè glèce pindant âtoûr dès twats. One fine poussièrè d' îvièr chofèle intèr lès planches dol barake, èt, a tos momints, i nos fât cacheûre noûs lits ki dèvants tos blancs.

Dèmwîn, c' èst Noyi, èt mâgré noûs mizères, djè n' plans nin lêchi passè ç' djoûr la sins rin fè. On n' s' imâjine nin çu k' on put èsse dèbrouyârd cand on-èst prîjnî ! Ossu, al nut', cand lès-Almands on vnu fè l' apèl, dins noûs tchan.mes, il ont stî sufokès d' vèy noûs ptits sapins d' Noyi k'astint brâmint pus bêts k' èl leûr, o côr dè gârde. Comint ç' kè dj' nos-avins procurè lès ptites boujîes, lès tchfès d' anje, èt min.me dèss boules dè vèrè ? I n' l' ont jamès savu !

Portant, si kékes djon.nes astint bin lancès après avèr bèvu one botèye dè schnaps k'avèt arivè al barake on n' sèt comint, èl keûr n' î astèt nin. Djè sondjins o payis, al maman, al fame tote seûle ladrî, èt a noûs-afants ki, sûrmint, zols ossu, sondjint fwart a nos-oûtes èl tins dol nut' do Noyi. Djè nos-avins rafiè dol mèsse k' on nos-avèt promètu, mès l' ômoniè astèt sûrmint vouye oûte pârt, èt dj' n' ans nin min.me u ç' consolâcion la. Èt cand il è stî doze eûres, èt kè nosse pètit orkèsse è sayè d' pwate on pou d' guètè dins lès barakes, gn-avèt brâmint, stindus su leû payasse, ki lêchint couru dèss grosses lâmes k' on n' sayèt nin min.me dè choûrbu.

Èt alôrs', kè, tot douçmint, tot s' adwarmèt dins l' camp, raclôus dèzos la spèsse coûtche d' îvièr, deure come dol pière, a l' uch, addé la bârière d' intrée, one pètitè vîe fame ki tronlèt d'frwad avu s' cruchon al mwîn, vudèt one grande gote a nosse santinèle ki, moussè come on-èskimô, montèt tot seû one gârde ki n' sièrvèt a rin, èl tins k' sès camarâdes fièstint Weihnacht on pou pus lon, dins ç' payis pièrdu.

Malêjis mots

adjalé = gelé / **adwarmè** = endormir / **cacheure** = secouer / **choûrbu** = essuyer / **îvièr** = hiver, neige / **ladrî** = là-bas, la derrière / **moussè** = habiller / **prîjnî** = prisonnier / **tchandèye dè glèce** = stalactites / **tchfè** = cheveu / **tronlè** = trembler / **zols** = eux